

Traducerea acestei cărți a fost sprijinită de
Canada Council for the Arts

Canada Council
for the Arts

Conseil des arts
du Canada

RAWI HAGE

Carnaval

Traducere de
ALINA MIHAELA PETRESCU

Mama

Am fost conceput într-o rulotă de circ de un călător care avea o cămilă împreună cu o femeie care se legăna atârnată de frânghii. Când mama mea, artista la trapez cu părul de aur, m-a aruncat din ea în aplauzele elefanților și ale focilor, afară ploua și caravanele se pregăteau să plece. M-a alăptat printre cotiturile drumurilor și giumbușlucurile clovnilor și cântecele amare ale unui pitic bătrân, care mi-a prezis o viață de rătăciră înconjurat de păianjeni și fiare.

Dar proprietarul circului avea de pe atunci planuri cu mine. Avem nevoie de un om cu mușchi de fier și de un împlânzitor de lei, a spus el și m-a luat din brațele mamei ca să-mi măsoare lungimea coapselor și să vadă ce formă are capul meu. Dar am crescut și am devenit un știutor de lucruri și un ghicitor în umbra corturilor, printre strigătele crainicului de la spectacolele de bălci, care își ridica jobenul și bătea cu bastonul în podeaua de afară, strigând: Intrați, doamnelor și domnilor, ca să-l vedeți pe Copilul Ghicitor. Vă dăm banii înapoi dacă puștiul ăsta nu vă ghicește greutatea, nu ghicește ce vârstă aveți sau câți ani mai aveți de trăit până să ajungeți întinși sub o piatră de mormânt. Iar eu, care învățasem să cântăresc viețile oamenilor după mărimea tălpilor lor, după cataramele curelelor, după cât de grea le era uitătura și după cât de

rotunzi le erau obrazii, am crescut și am devenit privitorul atent care a văzut-o pe mama spânzurându-se și pe tata căzând sub greutatea propriei sale bărbi.

După ce tata a plecat și mama a murit, am fost abandonat în grija circului, să rătăcesc printre gleznele uriașilor blânzi, în mâinile scurte ale piticilor și în mijlocul ciudaților afectuoși din fire. La o vârstă fragedă, am învățat cum să trag de frânghii și cum să înnod papionul maimuței. Am aflat despre dragoni zâmbitori în timp ce întindeam pielea fetei tatuate și m-am jucat cu copilul de înălțime obișnuită al celei mai scunde femei din lume și al celui mai înalt bărbat de pe pământ. Am crescut în corturile rotunde, în mijlocul spectacolelor pe care le dădea ciroul, și am fost purtat de trompe de elefanți peste granițe și în ținuturi străine.

Am mai învățat și cum să ghicesc și cum săucid.

Copilule Rătăcitor, mi-a spus odată femeia cea grasă, greșindu-mi numele de scenă, mi-ai făcut ziua bună, fiindcă ai ghicit cât de ușor mi-e sufletul sub povara corpului meu greu. Și mi-a sărutat fața strălucitoare și a ieșit repede din cort, simțind norii pe păr și mângâind păsările care alunecau prin cer. Dar când a venit iarna și corturile au fost strânse și toți muream de foame în cercurile frigului, am ucis un cal și le-am dat fiarelor să-l mănânce.

Rozătoare

În ultimii cinci ani am trăit într-o clădire plină de oameni ciudați, rozătoare și insecte care mișună de colo-colo. În apartamentul din stânga locuiește o femeie din România care a fost cândva gimnastă, iar acum, că e săracă și singură, din când în când își oferă trupul doctorului voinic și bătrân

care are o barbă și mai multe mașini care cresc și se schimbă fără încetare.

Îl știu de când am fost la clinica din cartier. La ultima vizită, mi-a pus câteva întrebări despre istoria medicală a familiei mele, m-a poftit să mă așez pe masa lui de consultații, acoperită cu un prosop de hârtie, și pe urmă m-a bătut pe spate, mi-a apăsat limba cu un bețișor de unică folosință, mi-a ținut în mână testiculele până când m-a silit să tușesc de vreo două ori. S-a încruntat în timp ce adăuga ceva pe fișa mea medicală.

A clătinat din cap, dar, înainte să-mi poată spune ceva, i-am zis: Domnule doctor, știu, nu trebuie să-mi spuneți nimic. Cred că trebuie să mai slăbesc puțin, credeți-mă că știu asta, domnule doctor... pentru că m-am uitat la gleznele mele în dimineața asta și mi-am privit obrazii în oglindă... toți avem viciile noastre, domnule doctor, în cazul meu se prea poate să fie lăcomia. Unul dintre șapte păcate nu e chiar așa de rău. Nu că aș fi credincios sau ceva de felul ăsta... am încercat să joc jocuri de noroc și n-am avut niciodată noroc, femeile m-au făcut să sufăr, iar lăcomia n-are limite... Cred că ar trebui să mă ocup cu altceva, se pare că asta vreți să spuneți, domnule doctor. Conduc taxiul ore în șir fără să mă odihnesc ori să fac mișcare. Te tâmpești mergând cu taxiul, uitându-te așa la drum... uneori nu mă pot gândi decât la soarta mea... am zis soarta, nu moartea mea de gras ce sunt... Ce glumeț sunt, domnule doctor! Ce viață risipită, ce măscărici... nu e vina mea, domnule doctor, și cine-ar putea rezista? Mă tentează toate pancartele alea, reclamele extravagante care mă atrag în locurile alea cu pizza uriașe, cu cheeseburgers dubli, pui uriași și fără ochi, cu patru picioare, chemându-mă în costumele lor galbene, și unde mai pui milkshake-urile care curg direct din țâțele triple ale unor vaci

proaspăt clonate... dar părerea mea e că laptele proaspăt merge foarte bine cu o duzină de gogoși, cele mai mai mari din lume... ar trebui să am mai multă minte, domnule doctor. Așa cred, așa îmi închipui că ar trebui, dar nu mă pot abține niciodată...

Ei bine, a spus doctorul, ceea ce detectez eu aici este o anomalie a funcționării creierului. Judecând după mișcările involuntare ale mâinii și după felul în care ți se schimbă direcția privirii, fără să mai punem la socoteală monologurile lungi și fanteziile despre călugării bibliotecari care conspiră împotriva lumii, aș zice că ar fi bine să te cauți la cap. Acum, ce-ți sugerez este să te pun în legătură cu un psihiatru care ar putea să evalueze închipuirile astea ciudate. Ce părere ai? Pot să-ți dau o trimitere azi...

Doctorul mă recunoaște când mă întâlnesc cu el pe scările blocului în care stau sau când își parchează mașina lângă peretele garajului chiar sub balconul meu în pauzele de prânz în care vine să se întâlnească cu româncă din apartamentul de alături.

Mă uit la el cum urcă scările, aproape că e gata să-și dea jos pantalonii sub privirea răbdătoare a păianjenilor. Cum intră în clădire, cățelele încep să urle în ritmul căldurilor lor, falca doamnei de peste drum clinchetește în șuieratul bârfeilor șerpilor cu clopoței, iar copitele cailor din vecini dansează step în ritmul loviturilor de ciocan ale cizmarului din colțul străzii. În fiecare zi e sezon de împerechere!

Așadar, domnule doctor, cred că asta urmează după ani și ani de învățat, după ce memorezi volume groase despre inflamația plămânilor, despre atrofierea rinichilor, despre meticuloasa clasificare a oaselor, venelor, anusurilor, trompelor uterine, inimilor și organelor genitale. Aceasta e răsplata pentru că nu ai leșinat sau nu ai vomitat la lecție, văzând cadavrele

livide și ciopârțite întinse pe mesele de autopsie. Trebuie să spun asta, doctorii sunt cei care profită de moarte și de cadavrele pe care nu le revendică nimeni, altădată locuite de sufletele vagabonzilor și ale poezilor hoinari! Doctorii sunt ultimii păstrători ai trecătorilor nebuni care rătăcesc pe străzi recitând monologuri pentru prietenii lor imaginari, cu brațele lungi de urangutani apărând din cătușe de magicieni și scotocind prin burțile tomberoanelor orașului pentru a face să apară hrană și să dispară cutii de băuturi care sunt reciclate, transformându-se în niște mese metalice pe care sunt expuși nenorociții lumii, oamenii morți pe care nimeni nu-i cere ca să-i îngroape, cu piepturile dezgolate și încălțări rupte.

Deasupra mea locuiește o bătrână poloneză care a supra-viețuit lagărelor în cel de-al doilea război mondial. Fiul ei, administratorul clădirii, are o motocicletă Harley, cizme lungi și o jachetă neagră și urâtă. Este un ignorant care vorbește și vorbește și vorbește, uitându-se la fața lui îmbătrânită în oglinda din hol. Își potrivește pantalonii de piele și după aceea își trece mâinile prin părul răvășit de vânt. Uneori, când mai picură câte-o țevă în apartamentul în care stau sau când pe fereastră intră ploaie și vânt, bat la ușa lui. Deschide și se încruntă la mine, spunând: Lasă un bilet în cutia de la ușă și mă uit eu mai târziu.

Când îi las un bilet administratorului, scriu în așa fel încât situația să pară urgentă, cu note apocaliptice. Scriu într-un stil poetic, plin de mânie, religios, cu un dram de amenințare la adresa binelui său și a binelui colectiv. Încerc să-i explic că toate au legătură între ele. Chiar și un curent de aer neînsemnat, inocent care se strecoară printr-o fereastră poate să influențeze echilibrul căldurii într-o clădire și să ducă la microcosmosuri de mici infernuri globale.

Așa cum am spus, omul e un ignorant și niciodată nu înțelege umorul stilului meu literar, sardonice. Mașinăria lui de accelerare l-a făcut să-și piardă orice interes pentru istorie și pentru omenire.

Cu toate astea, până la urmă apare la ușa mea fluturând scrisorile: Îmi spui mai exact ce e stricat? Nu ești o fetiță, n-are trebui să-ți fie frică de păianjeni. Și ce vrei să spui cu asta: *râuri de sânge juridice... stare de bine și război... licit și explicit...* Încerci să mă sperii cu cuvintele astea pompoase? I-am arătat scrisoarea ta unui avocat, amice. Aș zice că e mai bine să ai grijă ce scrii, fiindcă avocatul meu poate să dea cu tine de toți pereții. Dacă mă mai ameninți și-mi mai scrii scrisori cu cerneală roșie cu „steaguri de piraiți“... cine știe, poate că o să-ți dublez chiria sau te dau afară de tot de-aici. N-am timp de chestii de-astea! Și apartamentul tău e plin de cărți și hârțoage, iar astea, amice, atrag tot felul de insecte și rozătoare. Așa că mai bine-ai face pace cu mine și cu păianjenii, care vânează insectele. Și acum, unde-i potopul de care-mi scriai... și cine-i domnu' Moise ăsta, stă cu tine aici...?

Lampă de semnalizare

Sub apartamentul meu locuiește o studentă agitată care se plânge că pașii mei târșiți, șoldurile mele care se lovesc ca un vapor de saltea veșnicilor mele insomnii și fluturarea în ultrasunete a covoarelor mele zburătoare o împiedică să ia note excelente la examene, ruinându-i viitoarea viață plină de diplome mărețe și șansele să aibă o mașină mare, o casă mare cu piscină, un soț ținut în lesă și un pudel crescut în libertate care să tundă iarba. De câteva ori m-a amenințat cu poliția. Când apare la ușa mea de obicei e în pijama, cu papucii ei cu

Mickey Mouse încruntându-se la mine, cu părul arătând ca și cum ar fi suferit un tratament psihiatric sau un șoc electric domestic. Îi promit adesea că asta e ultima oară când aude un sunet; dau vina pe un teanc de cărți care a căzut pe podea și a mai continuat o vreme să sară pe podea, din cauza ușurătății scrisului dinăuntru. Niciodată nu înțelege gluma, poate pentru că studiază să ajungă inginer, iar materiile care cad nu sunt niciodată materii ușoare.

Sub toate astea, în garaj, e mașina mea, cu kilometrajul și oglinda retrovizoare lungă și ovală, și lampa care semnalizează ocupat sau liber de pe acoperiș. În mașină, pe bord, între parbriz și volan, țin o cutie de șervețele de hârtie pe care le folosesc uneori să curăț murdăria și să șterg băuturile care se varsă și mucii suflați în mână. Le mai folosesc și ca să-mi acopăr nările de mirosurile agresive ale săracilor și ale bețivilor și ale nespălaților care călătoresc în mașina mea cu înțepeneala unor cadavre care plutesc și cu suferințele celor din *underground*.

Când totul s-a liniștit, după ce toate creaturile ciudate din clădirea mea au terminat cu foiala, s-au retras pe lângă plitele lor ca să mănânce și pe urmă s-au dus în fața televizoarelor să-și primească porția zilnică de vitamina D de la eminenta față a crainicului-vedetă al postului de știri, mă urc în taxi și ies afară în noapte.

Păianjeni

Există două tipuri de șoferi de taxi: Păianjenii și Muștele.

Păianjenii sunt șoferii care așteaptă în stațiile de taxiuri apelurile de la dispecerat sau clienții care se urcă în mașinile lor înfometate. Insectele astea umane pot fi văzute pe trotuare

rulând ziare, comparând mașini, povestind despre clienții pe care i-au avut sau despre propriile lor vieți. Așteaptă la colțuri să vină oameni și să treacă timpul. Au devenit anonimi, reduși la niște operatori de mașinării care se identifică unul pe altul și pe ei înșiși prin numerele taxiurilor lor: 101 s-a certat cu unul, se spune; nevasta lui 56 a rămas gravidă; 97 a murit...

Dar eu îi numesc Păianjenii.

Muștele sunt rătăcitorii, operatorii independenți care merg cu mașina prin oraș ca să-i ia pe cei care le fac cu mâna sau îi cheamă fluierând de pe trotuare și de pe marginea străzii. Navighează prin oraș, fără încetare și fără scop, uitându-se după brațele ridicate care să le oprească zborul, așteptând ploaia care să aducă clienții, așteptând ca lămpile de pe taxiuri să strălucească precum luminile unor vapoare îndepărtate, lăsând în urmă vremuri de foamete cumplită și aducând nou-veniți. Nici un rătăcitor nu stă vreodată la un colț de stradă ca să se distreze sau să mănânce. Nici un rătăcitor nu călătorește pe același drum de două ori.

Sunt un rătăcitor.

În serile când fac de serviciu, trec adesea pe lângă Café Bolero. E deschis douăzeci și patru de ore pe zi și mulți șoferi de taxi se opresc aici să ia pauze, să mănânce și să socializeze. Stau într-un colț și le ascult poveștile și tânguierile. Mi se pare alinător să le văd fețele obosite și să le privesc mâinile descleștându-se, eliberându-se de volanele mașinilor, să le urmăresc mișcările între mese și scaune. Le dau și nume, pentru că mi-e teamă că am să le uit numerele.

Păianjenii au multe forme și culori. Uitați-l pe Păianjenul Adormit, doamnelor și domnilor! Cunoscut și sub numele de Domnul Verde, trage câte-un pui de somn la fiecare semafor roșu. Se trezește imediat cum se schimbă semaforul.

Unii șoferi spun că închide ochii, dar nu doarme, ci e conștient de tot ce-i în jurul lui; alții zic că are un senzor de culoare în pleoape. Dar adevărul e că, atunci când culoarea verde îi atinge ochii, se trezește și i se pare că e în junglele luxuriante din sud. Se spune că odată, în Café Bolero, a adormit în timp ce lua masa, cu capul atârnat deasupra farfuriei, dar când fiica proprietarului a adus o salată verde, s-a trezit din nou. Așa s-a ales cu porecla Domnul Verde.

Și hai să-l aplaudăm pe Păianjenul Pișat, domnilor și doamnelor, taximetristul care nu-și părăsește niciodată mașina! Lucrează douăzeci de ore pe zi. Are un plan măreț! Vrea să se retragă într-o zi pe o insulă, cu o casă și o tânără femeie cu care să se însoare.

Fiindcă nu iese niciodată din taxi, aproape că nu se spală niciodată. Dar, ceva și mai rău, păianjenul ăsta are tot timpul cu el un termos și se pișă în el. E o mare risipă de timp să te duci la toaletă, așa crede el. Îi e teamă că s-ar putea să rateze apelul unui dispecer sau chemarea unui client de pe stradă. Se spune că o tânără care s-a așezat pe scaunul din față, lângă el, i-a cerut să oprească taxiul și a coborât din mașină ca să vomite pe marginea drumului. Dacă aș fi clientul lui, i-aș lăsa porcului ăstuia tot restul și n-aș mai atinge niciodată nimic din ce a atins cu mâinile lui. Aș deveni un donator generos pentru a contribui la stoparea epidemiilor de pe lume. Păianjenul ăsta ar putea să te contamineze cu febră tifoidă, ciumă, hepatita A, B și C, și tot alfabetul fenician.

Păianjenul Pișat e un bărbat care ar putea să iasă învingător în orice bătaie cu pumnii. Doar să te înșface de guler și să te tragă cu nasul spre subsuoara lui și numaidecât ai fi asaltat de violente lovituri olfactive; ar putea, dacă ești femeie, să-ți provoace pe loc menopauza. Un damf de mirosuri mai tari decât cele emane de o mie de cruciați jechoși te-ar răvăși, ai începe